

Pervi razdel je bil sestavljen sledečimi prizori: Tako v Zagrebu — Ovako v Krajini — I to sve skupa več smo vidili; drugi Krajnska smola, gotovi groš — Nesta žalostnega — takodjer nešta nova — ako je konac dobar, sve je dobro.

Iz Šaleške doline na Štaj. 18. jun. — Kakor po več drugih krajih je te dni tudi pri nas tak mrzaz bil, kakoršnega ne pomnimo meseca roznika. Na Ursuli je celo sneg padel! Po celi Šaleški dolini od Velenja do Sustanja in še dalje je 3 dni bila grozna slana. Krompir, fižol, turšica, buče — najljubši naši pridelki — vse je pečeno, kakor da bi bil požar po njivah razsajal. Pšenica in rež tukaj slabo kaže, kajti ste redke in čmerne. Sadja skoro nič ne bode. Jabelka, češplje in hruške so lepo cvetele, sadaj je pa vse odpadlo. Tudi po vinogradih je semtertje slana zelo škodovala.

Vijanski Janko.

Iz Ljubljane. V sredo so začeli s težkimi vozovi poskušati vožnjo na železnici ljubljansko-teržaški; tedaj je vendar le res, da se bo že konec prihodnjega mesca železnica iz Ljubljane v Terst popolnoma odperla. Slišali smo, da z navadnim vozom se bo v 1. klasu plačevalo 6 fl. 20 kr., v 2. klasu 4 fl. 45 kr., v 3. pa le 3 fl. 10 kr., — z berzovozom (Eilzug) 8 fl. 14 in 5 fl. 42 kr., — vožnina za cent blaga bode 20, 30 ali 39 kr. — Včeraj so pokopali žlahno gospó Nagy-ovo, ženo prečastitega gosp. dr. žl. Nagy-a, c. k. deželnega zdravivnega svetovavca, ktera je za pljučnim mertvudom v 64. letu svoje starosti 17. dan t. m. v Gospodu zaspala. Kadar se človek od tega sveta loči, kateri je bil siromakom tolika pomoč in bolnim tolika tolažba, kakor je bila ranjka gospá povsod kodar koli je bila, se spodobi, da se njega ločitev oznani tudi deželi in na grob položi mu nevenljiv spominek javnega spoštovanja. Naj na duhu in sercu zares žlahni gospé bode zemljica lahka!

Novičar iz raznih krajev.

V četrtek je bila na Dunaji vojaška slovesnost, kakorsna se že davnej ne pomni: obhajali so 100letno obletnico, kar je rajnka cesarica Marija Terezija najslavniši vojaški red ustanovila, ki se mu pravi „vojaški Marija-Terezini red.“ Že v začetku 7letne vojske (leta 1756) je Marija Terezija sklenila, oficirje svoje armade, ki so se posebno junaško obnašali, počastiti s svetinjo za zasluge, in v spomin 18. junija leta 1757 je spolnila svoj namen in osnovala gori imenovani red. 18. junija 1757 je namreč avstrijska armada zmagala prusko poleg Kolina, na Češkem; zmaga ta je bila tako slavna, da še dandanašnji je na Češkem znano mnogo čeških in nemških narodnih pesem, ktere opevajo slavni dan. Ker je v četrtek bila ravno 100letna obletnica slavne zmage in osnove Marija-Terezinega reda, so jo obhajali z veliko svečanostjo, h kateri so tudi Cesar kot veliki mojster te svetinje iz Laksenburga prišli; snidili so se tudi večidel vsi častniki tega reda. Že predvečer je 9 turških muzik pred stanovališči najimenitnejših častnikov igralo; drugo jutro ob petih so kanone 101krat oklicale praznični dan; na glasi je bila ob devetih podnpravljenimi šotori slovesna maša vpricho Cesarja in vseh častnikov, ministrov, mnogoverstne gospode in zbranih mnogih vojaških kerdel; popoldne pa so jedli z veliko žlico v Schönbrun-u. — Homatije belgiške zastran milodarne postave je za sedaj konec: deržavni zbor bo za letos razpušen, v prihodnjem zboru pa bo ministerstvo navetovalo, naj se odloži pretres te postave, ki je po deželi toliki hrup vnela. — Zastran francozkih volitev se je vladi nasprotna stranka tako med seboj razperla, da ne bo menda nič opravila. — V Valahii bojo nek volili za zedinjenje, v Moldavo pa zoper zedinjenje teh dežel. Kakošen kruh bo tedaj tudi iz te moke, nihče še ne vé. — V „Mil. Ztg.“ piše rusovski oficir, da je car Nikolaj za

vse tiste konje, ki jih je sam kedaj jezdaril, na najlepšem mestu svojega grada v Carskem-Selu določil štalo, kjer ti dosluženci vživajo, dokler ne poginejo, kruh milosti, in potem se bojo pokopali v mirnem gaju; vsaka gomila ima napis z imenom konja in njegovega življenja; sedaj je 12 takih penzioniranih cesarskih kónj v Carskem-Selu.

Lan.

(Dalje.)

Ker je še dolg večer,
S tem se znebi pezder,
Da strune ubira jak,
Radosten korenjak;
Če prav so že trudne terice,
Slednja k' vertavka verti se,
Da prah po sobi stoji.

Trudna zemlja je zaspala,
H koncu gré jesenski čas,
Bela zima bo nastala,
Daleč ni, je blizo nas.
Prazno je okrog
Polje, vert in log,
Al narava ne miruje,
Vse se ž njo vred spreminjuje.

Morjé je zemlji ko soprug!
Al grozno je, če jame jug
Meglé goniti čez goré,
Da sinje se nebó zapre
Potočje stopa čez meje;
Cel teden vreme že nori,
Pa še, pa še se ne zvedri,
Kraj ni bliska, ne gromenja!
Zdajci vterga se oblak —
Hip na hip se tok napenja —
Z ploho se rodi lijak,
Smerti rabelj in življenja
Vzeti žuga zemlje tlak.
Strah in groza
Vse prepade,
In brez nade

Dedom ko vnukom drag
Pušca prag!
Nič se ni muditi več,
Vse gré preč! —
Voda vre
Pregloboka,
Žvina tuli, plašno zre,
Hiša poka,
Strašen hip!
Prah in sip
Lepi dom je in poslopje!
U razval že zide koplje,
Rusi mertvih tiho groblje!
Glej! mertvaška truga plava,
Tik nje dete v zibki spava!
Ko satovje so mostovi!
Kjer so zali b'li bregovi,
So nastali strašni rovi.
Kar doseže, vse pobere —
Ni pomoči, ni overe!
Cele n:line
Kviško dviga,
Ko jézero je vsa planjava.
Tam uklanja
Se in zahrúši fužina —
Jo pogoltné globočina
Brez ostanjka in spomina!
Tamkaj terga zali log,
Tukaj bajto, šupo, stog,
Tisučletne hraste ruje,
Plodne njive zasipuje:
Zdaj je vode stan nar višji! —

(Konec sledi.)

Vidno pada ljuti tok,
S tem pa raste krič in jok.
Kdor ozre se na pohišje —
Kakšno je! —
Joj gorje!
Nič ni družega ko groblja.
Še sledu ni od poslopja!
Vse pobrala divja moč. —
Preč je trud,
Vse imetje
Je razdjano in zavetje
Ko pušava so livade,
In poljane
S kamnjem, peskom nasejane
Kakor prod!
Kaj storiti,
S čem vtoliti.
Kam kreniti
Se zamore gospodar,
Kje vprihodnje se vseliti?
Pobitim sercom loti se
Trebite tla razrušene,
Bogu daruje trud, terpljenje,
Ker. On kar dela, prav je vse.

Naj predivo se omika,
Prem pripne se na koželj,
Prah iztrebi in olika,
Da gré čisto od kodelj.
Bolj, ko strebi se,
Preja líčna je.
Nevózlate, gladke niti
S tem se dajo zgotoviti.

Ko nitka naše je življenje,
Če vterga se je človek preč.
Nobeden je ne sceli več,
Polastí trupla se trohnenje,
Si bogat, reven al' sloveč;
Le vera pomiri kristjana,
Da ni ga britke smerti strah,
Saj duša s truplom ni razdjana.
Kalil bo zopet enkrat prah!

Čuj plakanje,
Krič otrok!
Slednje stiske
Merzlih rok!
Rano pustil tužno je dolino,
Oče skerbni, ženo in družino.
Ni jih moč potolažiti,
Ne od truge jih ločiti.
Dokler vidi se obličje,
Zdaj zakrije ga naličje,
Že v zibelki z njim odet,
Ko zagledal bil je svet.
Milnožalni glas zvonov,
Javlja nam odhod njegov.
Ko na pare se priveže,
Slednjič trugo černi pert
Z belim križom še obleže,
Da neso ga v mirni vert.
Preč. ah! preč je glava hiše,
Kdo bo nosil zdaj skerbi?
Kdo solze vdovi briše —?
Ah zdravnik le smert si ti?

Pogovori vredništva. Gospodu J. S. v B. Istri (zakasnjeno zavolj nenazočnosti vredništva): Poslana 2 fl. za leto 1857 smo c. k. kmetijski družbi v Ljubljani izročili, 2 fl. je založba „Novic“ obdržala; z 32 kr. smo plačali srečko za dunajsk. rast. V 41. listu smo naznanili 7 srečnih srečk izmed vseh 950, ki jih je kmetijska družba prodala, med kterimi pa ni Vaše kakor tudi naših ne.